

delt oven paa Ministerkrisen. Da saa vi nemlig en Del Medlemmer her i Salen, Medlemmer af det nydannede Parti, fremsætte Forslag om en Ministeransvarlighedslov. Denne Foreteelse kunde maaske opfattes som et Udslag af, at nu vare de Herrer blevne frigjorte for Partidisciplinens haarde Tvang, og nu kunde de ret sætte Forslag frem efter deres Hjerters Ønske, og saa grebe de Lejligheden i samme Øjeblik, som de vare komne ud i den velsignede Friheds fri Luft. Jeg ønsker derfor at betone, at der ikke fra de Herrer Side var rørt ved Spørgsmaalet i den Tid, der var gaaet siden den tidligere Konseilspræsidents Forsikring om, at naar Tiden fandtes belejlig, set fra Ministeriets Standpunkt, skulde Spørgsmaalet blive taget op. Nu er Spørgsmaalet altsaa blevet taget op af den nuværende høje Regering; vi have nu for os for første Gang siden 1849 et Forslag om at fremskaffe en Ministeransvarlighedslov, et Forslag, der gaar ud paa at opfylde Grundlovens Løfte, saaledes som det er givet i § 12. Det er tilvisse en betydningsfuld Ting, og det er naturligt, at man fra Venstres Side, fra Venner af en virkelig fri Forfatning, hilser dette Forslag med den mest ubetingede Tilslutning og Glæde. Dette Forslag har til Hensigt, saaledes som ogsaa den Oprindelse, det har i Grundloven, viser, at underbygge vort Forfatningsværk, saaledes at vi, jo længere vi leve under vor Forfatning, desto sikrere og tryggere kunne befinde os der politisk.

Efter at vi altsaa staa saaledes, at vi have et Forslag liggende for os fra Ministeriets Side, turde Tiden være inde til med Haab at tage Arbejdet op for det. I 1895, da det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgekreds fremsatte sit Forslag, altsaa, da vi sidste Gang havde denne Tanke fremme til Drøftelse i Tinget, udtalte han, at en Ministeransvarlighedslov var uden Værdi, medmindre den kom i Forbindelse med en Grundlovsforandring vedrørende de Punkter, hvormed der i tidligere Tider har været saa haard en Kamp imellem Partierne. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem havde Ret i den Betragtning, han den Gang hævdede, og jeg antager, efter som Forholdene have udviklet sig, at han heller ikke selv holder fast paa denne Betragtning; thi da vilde han neppe have været Medforslagsstiller af det Forslag, der kom frem i Slutningen af afvigte Samling. At det ærede Medlem har benyttet det private Initiativ til at fremsætte et Forslag til en Lov om Ministeransvarlighed uden Forbindelse med en Grundlovsændring,

turde være et Vidnesbyrd om, at han ikke saa stærkt fastholder den Betragtning, han fremsatte i 1896. Jeg skal nærmere komme tilbage til en Paavisning af, at hans Betragtning fra den Tid sikkert er urigtig og uholdbar.

Det foreliggende Lovforslags 6 første Paragraffer omhandle, i hvilke Tilfælde, under hvilke Forhold en Minister er ansvarlig overfor en Regeringshandling. Disse Regler, som ærede Medlemmer selvfølgelig have læst med overordentlig Interesse, ere i hvert Fald for en Lægmandsbetragtning særdeles udtømmende. Jeg ønsker særlig her at henvise til § 2, der bestemmer, at: „For Beslutninger, fattede i Statsraad eller i Ministerraad, er enhver i det paagældende Møde af Statsraadet eller Ministerraadet deltagende Minister ansvarlig, naar han ved Forslag, Raad eller Stemme har deltaget i Beslutningens Tilblivelse eller har ladet Beslutningen blive fattet uden at nedlægge Indsigelse derimod. En Minister, der ikke har deltaget i det paagældende Møde af Statsraadet eller Ministerraadet, bliver ansvarlig for Beslutningen ved senere at tiltræde den eller ved at deltage i dens Udførelse eller ved, naar Beslutningens Genstand ligger indenfor hans Forretningsomraade, ikke at modsætte sig den efter at være bleven vidende om samme,“ og til § 5, hvor det hedder: „For de paa en Ministers Vegne af en underordnet udfærdigede ministerielle Beslutninger er Ministeren ansvarlig, for saa vidt han har givet den underordnede almindelig eller særlig Bemyndigelse til at udfærdige Beslutningen af det Indhold, hvormed den er udfærdiget, eller han, vidende om, at Beslutningen, naar han ikke hindrede det, vilde blive udfærdiget af dette Indhold, har undladt at give fornøden Befaling for at hindre det.“ Jeg nævner disse to Paragraffer, som typiske for den Præcision, hvormed Grænsen for Ministrenes Ansvarlighed er dragen. Ærede Medlemmer ville deraf som af de fire øvrige Paragraffer se, at Forslaget ikke blot fastslaar Ministrenes positive Ansvar, men tillige indeholder — og det er ganske naturligt, det maa det gøre — en Beskyttelse overfor Ministrene i Henseende til Fritagelse for Ansvar, hvor et saadant Ansvar paa Forhaand bør være udelukket.

Kærnen i Forslaget, set fra Folketingets Standpunkt, set fra et Venstrestandpunkt, er §§ 7 og 8, hvor Spørgsmaalet om Bevillingsretten særlig trænger sig frem til Betragtning. Ved en opmærksom Gennemlæsning af disse to Paragraffer